

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การให้การศึกษาแก่เด็กต้องเริ่มตั้งแต่เกิด ขึ้นต้นก็ต้องสอนให้รู้จักใช้วัยาะและประสาทส่วนต่างๆ ต้องคอยควบคุมฝึกหัด จนสามารถใช้วัยาะและประสาทส่วนนั้นๆ ทำกิจวัตรทั้งปวงของตนเองได้ เมื่อสามารถทำกิจวัตรของตัวเองได้แล้ว ถัดมาก็ต้องสอนให้รู้จักทำการต่างๆ ให้รู้จักแสวงหาสิ่งต่างๆ ตามที่ต้องการให้ได้มากขึ้น เพื่อให้ชีวิตมีความสะดวกมีความสุข การให้การศึกษาขั้นนี้ได้แก่การฝึกกายให้มีความคล่องแคล่วชำนาญ และสามารถในการปฏิบัติ ประกอบกับการสอนวิชาความรู้ต่างๆ อันเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพเลี้ยงตัว การให้การศึกษาอีกขั้นหนึ่งคือการสอนและฝึกฝนให้เรียนรู้วิทยาการที่ก้าวหน้าขึ้นไป พร้อมทั้งการฝึกฝนให้รู้จักใช้เหตุผลสติปัญญาและหาหลักการของชีวิต เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ความเจริญงอกงามทั้งทางกายและทางความคิด (กรมประชาสัมพันธ์, 2555) การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับ ซึ่งวัยเด็กเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ การที่เด็กได้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เด็กจะปรับตัวให้อยู่ในสภาพแวดล้อม และการจัดการเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็ก ดังนั้นการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ เนื่องจากการเรียนรู้ ในวัยเด็กเป็นทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต บรูเนอร์ (Bruner, J.S. 1966) กล่าวว่า พัฒนาการทางด้านสติปัญญาเกิดขึ้นจากการเรียนรู้และขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญ บลูม (Bloom) ได้กล่าวว่าสติปัญญาของเด็กเมื่ออายุ 1 ปี จะพัฒนาร้อยละ 20 เมื่ออายุ 4 ปี จะพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น 50% เมื่ออายุ 6 ปี สติปัญญาเด็กจะพัฒนา 75% จอห์น ล็อก (John Locke อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2550, น. 48-80) เชื่อว่าคนเราเกิดมาพร้อมกับจิตหรือสมองที่ว่างเปล่า (tabula rasa) การเรียนรู้เกิดจากการที่บุคคลได้รับประสบการณ์ตรงหรือสิ่งที่เป็นรูปธรรม โดยผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันได้แก่ การฟัง การสัมผัส การมอง การได้กลิ่นและการชิมรส การส่งเสริมให้บุคคลมีประสบการณ์มากๆ ในหลายๆ ทางจึงเป็นการช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ ดังที่จอห์น ดิวอี้ (Dewey J., 1963) ได้กล่าวว่า เด็กจะเรียนรู้ด้วยการกระทำ (Learning by doing) และ บรูเนอร์ (Bruner, 1963, pp. 1-54 อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2548, น. 66-67) ยังสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กจากการค้นพบด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเกิดจากการอยากรู้อยากเห็น พัฒนาซึซพงค์ กล่าวว่า เด็กปฐมวัยเรียนรู้ผ่านการเล่น การเรียนรู้อย่างมีความสุขต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลักษณะกระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นแบบเปิดกว้าง จัดให้มีประสบการณ์ที่หลากหลายโดยให้เด็ก ได้เรียนรู้ตามความสนใจหรือให้เด็กได้แสดงออกในแนวทางที่เขาสนใจ เรียนรู้แบบปฏิบัติจริงโดยการใช้ประสาทสัมผัสกระทำกับวัตถุด้วยความอยากรู้อยากเห็น ได้ทดลองสร้างสิ่งใหม่ๆ เด็กเรียนรู้ ได้เต็มศักยภาพเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น การที่เด็กได้เรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกลุ่มเล็กๆ และเป็นรายบุคคล การให้เด็กได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น ทำให้เด็กได้ตรวจสอบความคิดของตน แต่เมื่อมีปัญหาเด็กต้องการคำแนะนำจากผู้ใหญ่ควรให้เด็กได้เรียนรู้แบบบูรณาการซึ่งเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงเป็นตัวตั้งมีการเชื่อมโยง

หลากหลายสาขาวิชา บทบาทของครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเมื่อเด็กต้องการ และให้การสนับสนุนอย่างเหมาะสม (พัฒนา ชัชพงศ์, 2530, น. 113-114) การจัดกิจกรรมการเล่นควรจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการด้านสติปัญญาในช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี เป็นช่วงชีวิตที่สำคัญยิ่งของมนุษย์ จากการค้นคว้าของนักวิชาการหลายสาขาซึ่งได้แก่ แพทย์ นักจิตวิทยา นักประสาทวิทยา รวมทั้งนักการศึกษาต่างมีความเห็นตรงกันว่าเด็กตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 6 ปี เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมทำหน้าที่ในการควบคุมการเจริญเติบโตของอวัยวะทุกระบบทุกส่วนของร่างกาย มีอัตราเจริญสูงสุดถึง ร้อยละ 80 ของทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2544, น. 1) การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย นับได้ว่าเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการวางรากฐานชีวิต แนวโน้มของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงาน การจัดการความคิด มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้แปลกๆ ใหม่ๆ มาเพิ่มพูนความรู้ของตน สื่อสารได้ดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ ตลอดจนการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (พัฒนา ชัชพงศ์, 2541, น. 169) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการปฏิรูปการศึกษาดังนั้นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย จะต้องส่งเสริมให้เด็กมีการเจริญเติบโตตามวัย มีสุขนิสัยที่ดี ใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กได้อย่างคล่องแคล่ว มีสุขภาพจิตดี มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองได้ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย สามารถคิดและแก้ปัญหาได้ มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ และมุ่งเน้นให้เด็กได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 26) จากจุดมุ่งหมายและความสำคัญของการจัดการศึกษาดังกล่าว นับได้ว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว จึงเป็นระยะที่มีความสำคัญและเหมาะสมในการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 1) โดยเฉพาะพัฒนาการทางด้านร่างกาย ในด้านความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ซึ่งเป็นพัฒนาการด้านหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งที่จะนำไปสู่ความสามารถในด้านต่างๆ ดังที่ เพียเจท์ (Piaget) ได้กล่าวว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา ความสามารถ อารมณ์ สังคม มีเงื่อนไข หรือรากฐานการพัฒนา มาจากการพัฒนาทางด้านร่างกาย เพราะการพัฒนาทางด้านสติปัญญาของเด็กวัยนี้ ขึ้นอยู่กับการพัฒนาประสาทสัมผัส และการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดการรับรู้ เพื่อนำกลับไปสู่การทำงานของระบบประสาทส่วนกลางเกิดโครงสร้างทางสติปัญญา และมีผลสืบเนื่องถึงพัฒนาการทางด้านอื่นๆ (ภรณ์ คุรุรัตน์, 2535, น. 18) นอกจากนี้ การพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ยังมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมด้านการเขียนตลอดจนการใช้มือ และการฝึกประสาทให้สัมพันธ์ในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้คล่องแคล่ว ทั้งนี้ เพราะการเขียนที่ดีจะต้องประสานกันอย่างดีระหว่างสายตา มือ และการควบคุมกล้ามเนื้อ (Dowson, 1957, pp. 391-392)

การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กนั้นมีหลายวิธี เช่น กิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นต้น ในที่นี้ ผู้วิจัย สนใจจะใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งก็เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กให้ดีขึ้นได้ เพราะโดยธรรมชาติ

ของกิจกรรมนี้ จะช่วยพัฒนาทางร่างกายให้คล่องแคล่วว่องไว และช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกล้ามเนื้อมัดเล็กให้ทำงานประสานสัมพันธ์กัน (ฉัตรสุตา เจริญปรีดา, 2543, น. 84) เพราะเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อมือ สายตา แขน ขา ในการเคลื่อนไหว ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ก็จะทำให้เกิดความสง่างาม แข็งแรง และพัฒนากล้ามเนื้อ รวมทั้งควบคุมอวัยวะต่างๆ ได้ดี นอกจากนี้ กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ยังเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนากล้ามเนื้อมือและสายตา คือ เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมระบายสีรูปภาพ และกิจกรรมร้อยลูกปัด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือและสายตาดีขึ้น เพราะระหว่างที่เด็กทำกิจกรรม เด็กได้มีการพัฒนาร่างกาย โดยใช้กล้ามเนื้อมือ และสายตา โดยการปฏิบัติด้วยมือให้สัมพันธ์กับการมองเห็น ตลอดจนสัมพันธ์กับความคิด และจินตนาการไปพร้อมกัน

พ่อ แม่ เป็นบุคคลสำคัญที่สุด ในการส่งเสริมพัฒนาการของลูก ดังรายงานการประชุมสมัชชา การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2544, น. 48-53) ที่ชี้ให้เห็นว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครองมีบทบาทในการเรียนรู้ของลูกทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน และทุกเวลา ทุกสถานที่ ความเอาใจใส่ของ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง จะทำให้ผลการเรียนของลูกดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความสำคัญของ พ่อ แม่ มีบทบาทต่อลูกมาก พ่อ แม่ คือ ครูสอนภาษาคนแรกของลูก การโต้ตอบกับ พ่อ แม่ ทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาและการพูดกับเด็กต้องสามารถสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็ก กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542, น. 113) จากงานวิจัยของนิทยา โสงาม (2543, บทคัดย่อ) แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมทางการศึกษากับทางโรงเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งคู่มือผู้ปกครองถือเป็นส่วนหนึ่งในการให้ความรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง ทั้งนี้ ครูสามารถสอดแทรกความรู้ในด้านพัฒนาการเด็ก การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยเฉพาะการส่งเสริมความสามารถทางภาษา พ่อ แม่ ควรมีความรู้เกี่ยวกับลำดับขั้นตอนในการพัฒนาทางภาษา เพื่อจะหาวิธีส่งเสริมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม พ่อ แม่ ควรทำความเข้าใจว่าเด็กเรียนรู้ได้อย่างไร และพยายามสนับสนุนให้เด็กค่อยๆ เรียนรู้ทีละน้อย โดยใช้กิจกรรมที่ทำร่วมกันในการส่งเสริมพัฒนาการ โดยเฉพาะความสามารถด้านการฟัง ซึ่งถือเป็นพัฒนาการพื้นฐานที่มีความสำคัญที่สุดในการเตรียมความพร้อมทางการเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย และความสามารถ ด้านการพูด ซึ่งเป็นสื่อในการแสดงความคิด ความต้องการ และความรู้สึกของเด็ก เพื่อให้ผู้ใหญ่เกิด ความเข้าใจเด็ก และส่งเสริมพัฒนาให้เต็มศักยภาพได้

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเกิดจากประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับ ซึ่งวัยเด็กเป็นวัยที่สำคัญต่อการเรียนรู้ การที่เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ บุคคล ที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยผ่านการรับรู้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากการลงมือทำ การออกแบบกิจกรรมให้เด็กได้เคลื่อนไหวจะสามารถพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กให้ดีขึ้นได้ ตลอดจนพัฒนาความคิดและจินตนาการไปพร้อมกัน ผู้ปกครองถือเป็นบุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก หากผู้ปกครองมีความเข้าใจพัฒนาการ และรู้วิธีการเรียนรู้ของเด็กจะทำให้ผลการเรียนรู้ของเด็กดีขึ้นด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะออกแบบชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองและเด็ก เล่นและทำงานร่วมกันที่บ้าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่
 - 1.1 นักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 3 - 4 ขวบ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนสาธิตล่ออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สาขาลำปาง จำนวน 2 ห้อง รวม 28 คน
 - 1.2 ผู้ปกครองนักเรียนชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ขวบ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนสาธิตล่ออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สาขาลำปาง จำนวน 2 ห้อง รวม 28 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่
 - 2.1 นักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 3 - 4 ขวบ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนสาธิตล่ออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สาขาลำปาง จำนวน 13 คน
 - 2.2 ผู้ปกครองของนักเรียนชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ขวบ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนสาธิตล่ออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สาขาลำปาง จำนวน 13 คน
3. ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน รวม 24 ครั้ง
4. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวจัดกระทำ คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ตัวแปรตาม คือ 1. พัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

2. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง

สมมุติฐานการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยหลังการทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองสูงขึ้น
2. ผู้ปกครองที่มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง นักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 3 – 4 ขวบ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สาขาลำปาง จำนวน 13 คน

2. ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ หรือผู้ที่ดูแลนักเรียนชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ขวบ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สาขาลำปาง จำนวน 13 คน

3. พัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง ความสามารถในการใช้บังคับกล้ามเนื้อนิ้ว มือที่อาศัยการเคลื่อนที่ของร่างกายให้ประสานสัมพันธ์กับสายตา เพื่อทำกิจกรรม การเขียน การหยิบ การจับ การถือ และการร้อย เป็นต้น ทำให้สามารถทำงานได้ดีขึ้น และสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดกล้ามเนื้อมัดเล็กที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้ผู้ปกครองเด็กนำกลับไปทำร่วมกันที่บ้าน ในวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ จำนวน 24 ชุด ซึ่งชุดกิจกรรมจะเน้นส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเป็นสำคัญ โดยทั้ง 24 ชุดกิจกรรมจะส่งเสริมความคล่องแคล่วและการควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อ เช่น การโยนลูกบอลลงห่วง การร้อยหนังยาง การกระโดดเชือก เป็นต้น ซึ่งผู้ปกครองต้องศึกษารายละเอียดของกิจกรรมแต่ละชุด ก่อนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ซึ่งการทำวิจัยครั้งนี้ครูประจำชั้นอนุบาลเป็นผู้ให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมต่างๆ และเป็นผู้ประสานงานกับผู้ปกครอง

5. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรม วัดได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดทำรูปเล่มรายงานผลการวิจัย และนำเสนอต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง และ ผู้จัดการโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สาขาลำปาง เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมการมีส่วนร่วม สภาพปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปและนำเสนอผลการวิจัยแก่ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สาขาลำปาง เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและส่งเสริมการใช้เวลาร่วมกันระหว่างเด็กปฐมวัยและผู้ปกครอง

2. สรุปและนำเสนอผลงานวิจัยแก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปางเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งโครงการ/กิจกรรมสำหรับนักศึกษา เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตฯ